

Alim mi, zalimde mi?

Balıkesir/Edincik'ten Ali Karakaş: “‘Bazen âlimden zalim, zalimden âlim doğar’ sözünü açıklar mısınız? Bu nasıl olur? Kabahat âlimde mi, zalimde mi?”

İlim de, zulüm de doğuştan getirilmez; sonradan kazanılır. Sonradan kazanılan şeylerde sorumluluk, sevap, günah, hesap, kitap kula ait olur. Kul dilerse, Cenâb-ı Allah yaratır ve ihsan eder. İman denilen kalpteki Allah'ın hidayetine bağlı nur bile kulun iradesinden sonra kalbe konuluyor.¹ İlim ve zulüm gibi kulun sonradan kazandığı sıfatlarda ise daha evla olarak kulun kisbi (kulun amelinin kendisine ait oluşu) önemlidir. Kul ilme yönelir ve ilim öğrenirse âlim olur; zulme yönelir ve zulüm yaparsa zalim olur. Keza, kimi zaman âlimler zulüm, zalimler ilim yapmıyor da değil.

Netice itibariyle kul bu dünyadan babasının ve atasının ameline bakmadan, kendi yaptıklarını yüklenerek gider. Hesabını kendisi öder. Fatura kendisine kesilir. Çünkü her kul amel bakımından müstakildir.

Şüphesiz babanın iyi eğitim verme gibi bir sorumluluğu ve vazifesi vardır. Fakat mükellef çağına girmiş bir kimsenin ilme veya zulme yönelmesinden babası değil; kendisi sorumludur.

Bediüzzaman Hazretlerinin, “Ölüden diriyi, diriden ölüyü O çıkarır” (Rum: 19) âyetini tefsir ederken verdiği “Bazan nakısın oğlu kâmil; kâmilin oğlu nakıs oluyor” örneği de, bu meseleyi anlamada bir ışık tutabilir. (Sünühat, s. 39)

Elbette kimi zaman âlimden zalim, zalimden âlim doğabilir. Mü'minden kâfir, kâfirden mü'min doğabildiği gibi. Herkes, kendi amelinin hesabıyla mahşere gidecektir.

Dipnotlar:

1- İşârâtü'l-İ'câz, s. 46.